

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 3T/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821010052
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Arpád Koreň
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7821010052.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Arpád Koreň, v trestnej veci obžalovaného A. B., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 29. novembra 2023 v Rožňave,

rozhodol:

Súd podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Rožňave, trvale bytom C. XX, D. C., spod obžaloby pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

v presne nezistený deň v mesiaci október 2016 v popoludňajších hodinách v lesnom poraste za rodinným domom so súpisným číslom XX E. D. C., okres Rožňava, pri prechádzke s poškodenou v tom čase maloletou F., nar. v roku 2001, s ktorou sa priatelil, poškodenú náhle zhodil na zem a začal ju vyzliekať, pričom poškodená sa bránila a kričala, snažila sa obžalovaného od seba odstrániť, no aj napriek jej odporu a obrane s ňou obžalovaný proti jej vôli vykonal pohlavný styk,

o s l o b o d z u j e ,

pretože tento skutok nie je trestným činom.

Súd podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodenú F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, G. bytom H. B. XXX, D. C., zastúpenú zákonnou zástupkyňou A. H. a splnomocneným zástupcom I. A. J., s nárokom na náhradu spôsobenej škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 19.03.2021 bola tunajšiemu súdu doručená obžaloba na obvineného A. B., stíhaného pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona. Po preskúmaní obžaloby súd trestnú vec obvineného prejednal na jednotlivých hlavných pojednávaniach.

Súd na hlavnom pojednávaní po vykonanom dokazovaní po doručení obžaloby zistil nasledovné skutočnosti:

Obžalovaný A. B. v úvode hlavného pojednávania prehlásil, že je nevinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne sa však vo výpovedi dostal do viacerých závažných rozporov, ktoré však hodnoverným spôsobom nedokázal odstrániť. Na svoju obhajobu uviedol, že s poškodenou mali pohlavný styk asi štyrikrát, pričom ona mala vždy pri sebe prezervatív, ktorý on použil (v prípravnom konaní sa obžalovaný o tejto skutočnosti vôbec nezmiene). Prvýkrát mali styk za cintorinom na poľovníckom posede. Ostatné sa uskutočnili pod lesíkom v slivkovom poraste (v prípravnom konaní

uvádzal, že sex s poškodenou mali vonku v chatrči na lúke smerom na Kunovu Teplicu neďaleko od družstva, tu na tomto mieste mali styk asi trikrát). Potom sa s poškodenou stretával len náhodne a k nim do domácnosti chodil len vtedy, keď ich bolo treba niekam odvieť. Potom ju už nekontaktoval. Keď si našla priateľa, tento ho stále slovne napádal a chcel sa s ním biť. Poškodenú charakterizoval ako utiahnutú a tichú. Rozišiel sa s ňou preto, lebo jeho rodičia nesúhlasili s ich priateľstvom. Od poškodenej sa dozvedel, že predtým žiadny pohlavný styk nemala. O ich vzťahu vedeli kamaráti aj príbuzní. Pohlavné styky boli stále dobrovoľné, nikdy voči nej nepoužil žiadne násilie a rozhodne poprel, že by ju bol znásilnil. V priebehu výsluchu svedkyne A. H. obžalovaný zdôraznil, že pri všetkých prípadoch, keď mali pohlavný styk s poškodenou, boli sami a nikdy tam nikto nebol.

Svedkyňa A. H., matka poškodenej vypovedala, že vôbec netušila, čo sa stalo medzi obžalovaným a jej dcérou. Spočiatku sa správala ako každé normálne dievča, keď sa však presťahovali do C., prestala chodiť vonku, bola čudná a zdržiavala sa len doma. Keď pracovala v Trnave, dcéra na jej otázky nereagovala a žiadala ju, aby jej s obžalovaným dala pokoj. Nechcela jej dať žiadne vysvetlenie. Obžalovaný k nim zo začiatku riadne chodieval a stalo sa, že ju odviezol do Rožňavy. O znásilnení sa dozvedela od aktuálneho priateľa dcéry a následne jej to dcéra potvrdila. Popísala jej, že keď sa spolu s obžalovaným boli prejsť niekde za domom v záhrade, tam ju hodil na zem, chytil jej ruky a znásilnil ju. Potom sa jej vyhrážal, že keď to niekomu povie, spraví jej to znovu. O tom, že sa dcéra poškodzuje rezaním rúk sa dozvedela až od psychologičky v škole. Keďže poškodená nosila odev s dlhým rukávom, rezné rany si nevšimla. Následne začala s dcérou navštevovať psychiatra. Po tom, ako sa dozvedela o znásilnení, zašla za obžalovaným ktorému vynadala, ale on jej povedal, že dcéra si len vymýšľa a že to nie je pravda. Svedkyňa opísala reakcie dcéry na obžalovaného, v prípade ak sa s ním stretla, prípadne sa o ňom hovorilo (plač, strach a rôzne stresujúce prejavy).

Svedok B. J., priateľ poškodenej, na hlavnom pojednávaní vypovedal, že sa s ňou pozná od februára 2018, vtedy sa začali spolu priateľiť. Pri rozhovoroch bola utiahnutá, bála sa baviť s ľuďmi a v intímnych vzťahoch bola zdržanlivá. Pri sexuálnom styku bola vystrašená a predčasne ho ukončila. Mal vedomosti o tom, že sa rezala na rukách a robí to aj v súčasnej dobe. Problémy v sexuálnom živote poškodená vysvetľuje tým, že sa jej to všetko vracia a vidí obžalovaného pred sebou. Od poškodenej sa dozvedel, že s obžalovaným sa mali prejsť na nejakú lúku, kde ju začal chytať, hodil ju na zem, pričom ona kričala, bránila sa a tak ju znásilnil. Popísal udalosť, keď boli na oslave u K. L., kde bol s poškodenou a s jej mamou, avšak keď tam došiel obžalovaný a poškodená ho uvidela, začala plakať a museli odísť do inej miestnosti. Pri znásilnení ju údajne mal obžalovaný škrtiť a od tej doby ju nie je možné chytiť za krk, lebo má panický strach. Pýtal sa poškodenej, prečo to skôr nepovedala mame, na čo ona povedala, že by jej neverili.

Svedkyňa J. M., matka obžalovaného vypovedala, že keď sa dozvedela, že jej syn chodil s poškodenou, nezdalo sa jej to ako dobré partnerstvo. Po určitej dobe prišla matka poškodenej s veľkým krikom s tým, že obžalovaný mal znásilniť jej dcéru. Ona sa domnieva, že si to poškodená vymyslela. Na druhý deň navštívila matku poškodenej a dožadovala sa dôkazov, na čo ona jej povedala, že dcéra sa divne správa, nechce chodiť do C. a že ju syn pred tromi rokmi znásilnil. Podľa názoru svedkyne sa poškodená aj potom správala normálne a riadne chodila vonku a s inými chlapcami. Od počiatku poškodenú vnímala ako útle a tiché dievča. Nevšimla si nič zvláštne na nej a to ani, keď sa odsťahovali z C..

Svedkyňa J. B., sestra obžalovaného, mala vedomosti o tom, že obžalovaný chodil s poškodenou, avšak len veľmi krátko. Osobne ich spolu nikdy nevidela. Poškodenú osobne veľmi nepozná, a má vedomosti o tom, že keď brat urobil vodičský preukaz, často vozil F. a jej rodičov. Asi trikrát videla, ako viezol poškodenú, ale nevie kedy to bolo. Od kamarátky počula, že nejaký jej známy mal kvôli poškodenej skočiť pod vlak, lebo sa do nej veľmi zaľúbil.

Svedkyňa N. B., sestra obžalovaného, pozná poškodenú od detstva. Keď sa odsťahovali v dedine vídávala poškodenú len v partii. Ak bola s obžalovaným, správala sa normálne, ako všetci ostatní. Po rozchode s obžalovaným sa spolu stretávali len náhodne. Vzťah obžalovaného s poškodenou vyhodnotila ako tajný, pretože poškodená nechcela, aby o tom vedela jej mama. Obžalovaný sa jej však potom pýtal, či môžu spolu chodiť.

Svedkyňa A. H., terajšia partnerka obžalovaného, uviedla, že k svedectvu na hlavnom pojednávaní ju vyzval obžalovaný a vypovedala, že sa priatelia od roku 2020, pričom bývajú spolu pri jej rodičoch. Po jednom týždni známosti mali spolu sexuálny styk, pri ktorom nikdy nebol agresívny.

Svedok A. B. st., otec obžalovaného, potvrdil, že po odsťahovaní z C. videl poškodenú u nich na dvore, keď sa mala pýtať, či by ich nevedel odvieť do Rožňavy. Následne ich odviezol obžalovaný, ktorý už v tom čase mal vodičské oprávnenie. Svedkyňa A. H. poprela na hlavnom pojednávaní toto jeho tvrdenie s tým, že v roku 2018 nikdy neviezli jej dcéru F..

Svedok MUDr. Jozef Karpinský, ambulantný psychiater, podal písomnú správu k vyšetreniam poškodenej. Z nej vyplýva, že prvýkrát bola vyšetrená na ambulancii dňa 26.08.2019 z podnetu matky z dôvodu, že sa mala povahovo zmeniť, málo komunikovala, mala rezné rany na rukách, mala samovražebné myšlienky a nechcela chodiť na návštevu do C.. Matke sa mala priznať, že bola znásilnená. Nechcela o tom nikomu hovoriť, pretože sa bála, lebo dotýčny sa jej vyhrážal, že to urobí znovu. Počas vyšetrenia bola diagnostikovaná posttraumatická depresívna porucha a preto zahájili liečbu. Stav poškodenej sa nezlepšil ani pri následných kontrolách. Dňa 06.05.2021 bola vystresovaná a mala veľký strach zo stretnutia s obžalovaným na hlavnom pojednávaní. Bola plačlivá, bez nálady a nechutilo jej jesť. Vracali sa jej myšlienky na obdobie znásilnenia a nedokázala sa s nimi vysporiadať. Posledné vyšetrenie absolvovala 04.06.2021, kedy ošetrojúci lekár naďalej konštatoval posttraumatickú stresovú poruchu. Na obsahu tejto lekárskej správy svedok zotrval aj na hlavnom pojednávaní. Poukázal na to, že pri každom rozhovore s poškodenou, pri každom náznaku skutkovej okolnosti sa jej stav vždy zhoršil a preto nebolo možné rozobrať skutok detailne. Z týchto dôvodov svedok uviedol, že akákoľvek účasť na hlavnom pojednávaní by jej stav veľmi zhoršil a preto jej osobný výsluch nedoporučil. K prognóze vývoja duševného stavu poškodenej sa svedok vyjadroval zdržanlivo a poukázal na to, že tento stav trvá už viac ako dva roky, nezaberajú lieky a preto do terapie treba zapojiť psychológa. Rezné rany na rukách v čase kontrol už boli zhojené a boli viditeľné len škrabance, ktoré osobne videl. Inú príčinu ťažkostí, než znásilnenie, poškodená počas liečby neudávala.

Svedkyňa C. I. H., učiteľka základnej školy, bola päť rokov triednym pedagógom poškodenej. K jej povahe uviedla, že sa správala slušne, bola miernej povahy, so spolužiakmi nemala žiadne konflikty a neurobila nič zlé. Nikto sa na ňu nestážoval a mala riadne aj kamarátky. V školskom roku 2016/2017 si nevšimla žiadne zmeny v jej správaní, ani žiadne sebapoškodzovania, alebo rezné rany. K druhu oblečenia v tomto období sa vyjadriť nevedela. Počas uvedeného obdobia neriešili žiadne prípady šikany.

Svedkyňa J. N. O., bola ako učiteľka Strednej odbornej školy, Obchodu a služieb v Rožňave, triednou učiteľkou poškodenej. Hodnotila ju ako veľmi svedomitú a snaživú žiačku utiahnutej povahy. Učila sa dobre, a mala dobré výsledky. V poslednom čase bola smutná, ale sťažnosti na jej osobu tak zo strany žiakov, ako ani učiteľov neboli žiadne. Dobrý kontakt bol aj s jej matkou. Na rany na rukách ju upozornili majsterky odborného výcviku, ktoré boli celý týždeň so žiakmi. Svedkyňa tieto rany videla len na diaľku ale neskúmala ich. Aj táto svedkyňa potvrdila, že žiadny prípad šikany neriešili, a všetky vzniknuté problémy žiačky riešili so psychologičkou. Problémy s poškodenou začali riešiť v druhom až treťom ročníku.

Svedok L. P., sa rozhodol svedčiť až potom, keď bol oslovený matkou obžalovaného. Na hlavnom pojednávaní vypovedal nepresvedčivo, rozhodné skutočnosti uviedol bez toho, aby dostal konkrétnu otázku, spontánne a účelovo. Uviedol, že pozná poškodenú, aj obžalovaného a že ich videl veľakrát spolu. Bolo to v rokoch 2018-2019. Spontánne na otázku v akých situáciách ich videl odpovedal, že aj pri sexe. Vypovedal, že to bolo pri C. smerom na H. B. na lúke, kde boli obaja a „robili sex“. Svedok sa od nich mal nachádzať vo vzdialenosti 20 m, a keď uvideli svedka spolu s jeho bratrancom C. Q., odišli preč. Svedok sám dodal, že poškodená sa nebránila, bozkávali sa, pričom obžalovaný bol na nej a ona mala rozkročené nohy. Niečo mali obaja stihnuté dole, ale svedok oblečenie popísať nevedel. Toto sa stalo v lete v roku 2019. Následne svedok vypovedal, že v priebehu rokov 2015-2017 býval v J.. Do C. chodil ku starkej a to aj na dobu 2-3 týždne. Chodil so psom na lúku a keď tam bol so K., obžalovaný s poškodenou boli na lúke a oni boli od nich vo vzdialenosti asi 50 m. Svedok si nebol istý, či ich vtedy obaja videli. Potvrdil skutočnosť, že pri telefonickom rozhovore so svedkyňou H., matkou poškodenej, jej povedal, že od obžalovaného vie, že len dovtedy bude s poškodenou chodiť, kým s ňou nebude mať pohlavný styk, za čo sa mali spolu aj pobiť, lebo poškodená sa páčila aj svedkovi.

Svedok N. K. bol kontaktovaný otcom obžalovaného, aby prišiel svedčiť. K veci uviedol, že pozná tak obžalovaného, ako aj poškodenú, avšak nevie o tom, že by spolu chodili. Spolu ich videl len jedenkrát, keď išiel spolu s L. P. so psom na prechádzku. Vtedy zo vzdialenosti asi 300 m videli „párik“ o ktorom svedok tvrdil, že to boli obžalovaný a poškodená. Dodal, že sa „páрили“. Inak však nevidel, čo v skutočnosti robili a pripustil, že obaja si len mysleli, že je to F. a že sa len bozkávali. L. zakričal „ejha“ a odišli preč. Ku konkrétnym otázkam svedok už odpovedal vyhýbavo a neurčito, najmä čo sa týka vzdialenosti, kde stál a doby kedy sa to stalo. Vypovedal totiž, že sa to stalo v lete v roku 2013-2014.

Svedkyňa F. P. o vzťahu obžalovaného s poškodenou len počula. Vie o tom, že keď poškodená bola v Holandsku a vrátili sa, hovorila svedkyňi, že jej chodili nejaké SMS - správy, podľa ktorých mal kvôli poškodenej nejaký chlapec spáchať samovraždu. Svedkyňa videla aj nejaké fotky s nahými telami bez tváre a domnieva sa, že ich mal posilať práve ten chlapec. Nevie však, či sa vôbec niekto zabil, alebo nie. Asi v troch prípadoch svedkyňu navštívila matka obžalovaného v súvislosti s prejednávanej trestnou vecou.

Svedkyňa J. J. G., školská psychologička na Strednej odbornej škole - Obchodu a služieb v Rožňave, poznala poškodenú celé tri roky, pokiaľ chodila na uvedenú školu. Od začiatku bolo zreteľné jej úzkostné prežívanie a slabé začleňovanie do kolektívu. Poškodená ju navštevovala a väčšinou riešili drobné domáce konflikty a problémy s rovesníkmi v obci, keďže sa viackrát sťahovali. Sebapoškodzovanie vyhodnotila ako snahu uvoľňovať tenziu, ktorú mala v sebe a nie ako samovražedné pokusy. Podobné problémy mali aj s inými žiakmi, pričom to boli väčšinou priečne rany, nie hlbokého charakteru, ale skôr škrabance. So spolužiakmi nemala žiadne problémy. Spomenuté povrchové škrabance na rukách bez trvalého poškodenia vysvetľovala poškodená ako snahu uvoľniť napätie a nervozitu, pričom sa sťažovala aj na svojich súrodencov, lebo mala dojem, že majú viac dovolené ako ona. Svedkyňa sa až po návšteve matky poškodenej dozvedela o tom, že mala byť znásilnená v roku 2016. Po začatí vyšetrovania bola stále negatívne nastavená. Z dostupných informácií a kontaktov s poškodenou svedkyňa nemala pocit, že by poškodená klamala.

Svedkyňa H. R., majsterka odbornej výchovy vypovedala, že poškodená bol od začiatku veľmi tiché a zamknuté dievča, ktoré sa odťahovalo od kolektívu. Až v treťom ročníku sa dozvedeli, že mala byť znásilnená. O jej súkromí sa však s ňou nebavili. Svedkyňa nemala vedomosti o sebapoškodzovaní poškodenej. Zo spolužiačkami nemala žiadne konflikty a svedkyňa mala skôr dojem, že v domácnosti menovanej nie je všetko v poriadku. Usúdila to z toho, lebo poškodená bola utiahnutá, plačlivá a niekoľkokrát vynechala výcvik s odôvodnením, že dávala pozor na súrodencov.

Svedkyňa I. J., majsterka odborného výcviku charakterizovala poškodenú ako utiahnutú, uzavretú samotárku, ktorá sa nezačlenila do kolektívu. V treťom ročníku sa stala komunikatívnejšou a pracovala veľmi pekne. Spolužiačkami boli upozornení na sebapoškodzovanie, čo však neriešili, pretože poškodená na to, čo má na rukách vysvetlenie nepodala. Svedkyňa videla rany, ktoré mala na rukách, čo oznámila triednej učiteľke.

Svedok P. E., sa priatelil s poškodenou po ukončení vzťahu s obžalovaným. Tento vzťah však spočíval len v niekoľkých prechádzkach v počte 3-4 krát. Maximálne sa s ňou bozkával, ale žiadne sexuálne styky nemali. Potvrdil, že aj jeho kontaktovali obžalovaný a jeho mama v súvislosti s prejednávanej trestnou vecou. Z vyjadrenia svedka na hlavnom pojednávaní vyplýva, že predmet trestnej veci mu popisoval obžalovaný.

Svedok C. Q., prehlásil, že poznal obžalovaného aj poškodenú, s ktorou spolu vyrastali. Pozná aj L. P. a na otázku, či spolu s L. P. videl nejakú udalosť, svedok vzápätí odpovedal, že sa šli prejsť na lúku so psami. K otázke, že prečo práve túto udalosť popisuje uviedol, že hovorí „len to, čo treba a čo vie“ a dodal, že videli A.. Spresnil, že z diaľky videli obžalovaného a poškodenú, keď ležali na sebe a ako ich uvideli, utiekli. Vtedy boli od nich vo vzdialenosti asi 40 m a stalo sa to niekedy v lete 2017, alebo 2016. Ďalej vypovedal, že obžalovaný ležal na F., avšak nič podrobnejšie nevideli. Prv utiekol obžalovaný a potom poškodená. Mohlo sa to stať v mesiaci august.

Vzhľadom na vyjadrenie svedka MUDr. Jozefa Karpinského, ako na vyjadrenia znalcov súd konštatuje, že v osobe poškodenej ide o osobu, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou a preto najmä na závery

psychiatra odmietol osobný výsluch poškodenej a preto bola zápisnica o jej výsluchu z prípravného konania na hlavnom pojednávaní prečítaná a následne sa súd oboznámil aj s obsahom obrazovo-zvukového záznamu o jej výsluchu. Takto bolo zistené, že vyjadrenia poškodenej vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam sú jednoznačné, určité, adresné v takom rozsahu, v akom je to popísané v obžalobe. Jednoznačne uviedla, že počas prechádzky a rozhovoru ju obžalovaný hodil na zem, začal ju vyzliekať a kričal na ňu, potom si na ňu ľahol a „spravil to“, pričom sa jej vyhrážal, že ak to niekomu povie, spraví to znova. Bála sa to povedať doma a preto si začala rezať ruky. Od obžalovaného mala strach a pri každom stretnutí sa jej vyhrážal. Stalo sa to v roku 2016, keď mala pätnásť rokov. Pri samotnom akte kričala, žiadala ho, aby jej dal pokoj, no bezvýsledne. Pri samotnom akte kopala, kričala, no on jej držal ruky. Vyzýval ju, aby bola ticho a potom, aby to nikomu nepovedala. Po tejto udalosti mala strach z každého vzájomného stretnutia. Poprela tvrdenia obžalovaného, že by ona kupovala kondómy. Viackrát s obžalovaným pohlavný styk nemala.

Vo veci boli podané písomné znalecké posudky na osoby obžalovaného i poškodenú znalkyňou MUDr. Danicou Caisovou-Škultétyovou z odboru psychiatria, drogové závislosti a alkoholizmus a sexuológia, ako aj znalcom Mgr. Vladimírom Korpášom z odboru psychológia - odvetvia klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality a klinická psychológia detí.

V priebehu vyšetrenia poškodenej bola znalkyňou MUDr. Caisovou-Škultétyovou zistená a konštatovaná posttraumatická stresová porucha, ktorej symptómy boli prítomné aj počas vyšetrenia. Táto porucha vznikla ako následok traumatickej udalosti, pričom spomienky poškodenej sú subjektívne veľmi nepríjemné, vyvolávajú silné negatívne emócie a sú viazané na konkrétnu udalosť - znásilnenie. Poškodená sa snaží týmto spomienkam vyhýbať, ale nedarí sa jej to. Psychiatrická symptomatológia je v príčinnej súvislosti s vyšetrovaným skutkom. Počas spáchaného skutku, teda v čase činu menovaná netrpela žiadnou psychickou poruchou, ani chorobou, ktorá by významne ovplyvnila jej úsudok a menovaná chápe zmysel trestného konania v plnom rozsahu. Zistená posttraumatická stresová porucha si vyžaduje dlhodobú liečbu. Znalkyňa na hlavnom pojednávaní zotrvala na záveroch svojho posudku a závery tohto posudku bližšie zdôvodnila a konkretizovala tak z hľadiska všeobecného, ako aj konkrétneho. Vyjadrovala sa aj ku skutočnosti, že poškodená trestný čin oznámila až po takej dobe. Z jej vyjadrenia vyplýva, že veľká časť poškodených takýmito činmi znásilnenie vôbec neoznámia. Je to najmä z dôvodu obavy zo sekundárnej viktimizácie. Ďalej sa vyjadrila aj k možným odchýlkam vo výpovediach poškodenej s tým, že čím je situácia stresujúcejšia, tým je väčšie riziko, že človek si nebude všetko pamätať a nebude vedieť chronologicky umiestniť jednotlivé zážitky. Ide o bežnú situáciu. Vo všeobecnosti nedoporučila ďalší výsluch poškodenej a jej konfrontáciu s obžalovaným a doporučila vziať do úvahy vyjadrenie aktuálne ošetrojúceho lekára - psychiatra. Znalkyňa poukázala na to, že správnosť jej diagnózy (posttraumatická stresová porucha) potvrdzuje aj skutočnosť, že dvaja od seba nezávislí skúsení psychiatri (teda aj MUDr. Karpinský) dospeli k rovnakej diagnóze. U poškodenej symptómy posttraumatickej poruchy sú veľmi výrazné a sú chronické. Znalkyňa vyslovila záver, že vykonané dokazovanie nesvedčí o žiadnom inom traumatizujúcom zážitku v živote poškodenej napr. šikana, ktorý by bol schopný vyvolať takúto poruchu.

Znalec Mgr. Korpáš zhodnotil osobnosť poškodenej, zotrval na svojich záveroch na hlavnom pojednávaní a uviedol, že poškodená je schopná objektívne vnímať vzniknuté javy a vonkajšie podnety, k čomu má dostatočnú kvalitu kognitívnych schopností. Nie sú prítomné ani závažná osobnostná patológia a ani hystriónske a antisociálne črty. Nie je prítomná tendencia celkovo zakrývať samého seba a zatajovať svoju podstatu, pričom všeobecná vierohodnosť výpovedí je primeraná a nie je významne znížená. Z uvedeného vyplýva, že poškodená bola schopná udalosti týkajúcej sa vyšetrovaného skutku správne vnímať a je schopná udalosti tohto skutku v základných rysoch správne reprodukovať. Drobné nepresnosti v detailoch prežitých udalostí je možné pripísať emočnému náboju prežitých udalostí, ako aj prítomnému mnestickému potenciálu a času, ktorý prešiel od týchto udalostí. Znalec poukázal na to, že opätovný priamy kontakt poškodenej s obžalovaným môže negatívnym spôsobom ovplyvniť jej zdravotný stav. Poškodená nemá tendenciu vymyslieť si niečo, v úmysle ublížiť druhému človeku.

Znalkyňa MUDr. Caisová - Škultétyová po vyšetrení obžalovaného skonštatovala, že psychiatrickým vyšetrením neboli zistené symptómy duševnej choroby, či prechodnej duševnej poruchy. Jeho osobnosť je nevyrovnaná, infantilná s hystriónskymi rysmi, povrchnou emotivitou a slabými fixovanými vyššími citmi. Porucha intelektu, pamäti, ani vnímania zistená nebola. Bol schopný správne vnímať a je schopný správne reprodukovať prežité udalosti. Chápe zmysel trestného konania. Obžalovaný nie je abstinent,

príležitostne užíva alkoholické nápoje, pričom jeho tolerancia na tieto nápoje je relatívne veľká a rozvinulo sa u neho zaujatie pitím alkoholických nápojov. Žiadna závislosť však zistená nebola.

Znalec Mgr. Korpáš poukázal na to, že obžalovaný má pamäťové schopnosti rozvinuté v pásme nadpriemeru. Dokáže si prežiť informácie v pamäti udržať a následne ich reprodukovať. Jeho vnímanie prežitých udalostí je však ovplyvnená subjektivitou a nie plne reflektuje sociálnu realitu prežívaných situácií. Všetky jeho činy, vrátane verbálnych výpovedí nemusia zohľadňovať základné etické normy. Všeobecná vierohodnosť jeho výpovedí je znížená. Produkoval totiž vo svojich výpovediach viaceré nezrovnalosti, ktoré však ďalej nekomentoval, čo môže znamenať, vzhľadom na jeho osobnostné charakteristiky, inú motiváciu, než by bola nejaká psychologická zvláštnosť jeho osobnosti. Pokiaľ došlo k prejednávaniu skutku - k znásilneniu - mohla mu napomôcť nedostatočná schopnosť obžalovaného dvoriť a teda akási nedostatočná vloha zastaviť sa pri nesúhlase partnerky. Jeho morálne uvažovanie sa ukázalo ako nezrelé. Ide teda o prejavy mierne disharmonické, nie však patologické. Špecifický sklon k agresívnemu sexuálnemu chovaniu psychologickým vyšetrením zistený nebol, ale znalec konštatoval prítomnosť nešpecifických problémov v oblasti prežívania jeho sexuality (napr. neschopnosť dvoriť žene), pričom práve schopnosť dvoriť a s tým spojená druhá fáza sexuálneho motivačného systému je kľúčová pri vyblokování sexuálne agresívneho správania u mužov so sexuálne väčšinovým správaním.

Sexodiagnostickým vyšetrením (PPG) prítomnosť sexuálnej deviácie zistená nebola. Vyšetrenie poukazuje na preferenciu mladých dievčat a nedostatočne vyjadrené averzie voči agresívnym podnetom. Výsledky vyšetrenia poukazujú na zistenie, že jeho sexuálny systém vykazuje nezrelosti a nedostatočne fixovaných zábran voči agresívnemu sexuálnemu správaniu.

Súd sa na hlavom pojednávaní podrobne oboznámil aj s celým ďalším spisovým materiálom a na základe takto vykonaného dokazovania dňa 21.07.2021 rozhodol rozsudkom, ktorým obžalovaného A. B. uznal vinným podľa obžaloby a uložiť mu trest odňatia slobody v trvaní tridsaťšesť mesiacov s podmieneným odkladom výkonu s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní tridsaťšesť mesiacov s uložením primeraných obmedzení a povinností.

Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu podali proti tomuto rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Košiciach na verejnom zasadnutí dňa 20.10.2022, kedy napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia krajský súd vyslovuje názor, že právny záver prvostupňového súdu je predčasný, nezodpovedajúci skutkovým zisteniam vyplývajúcich z dôkaznej situácie. Uviedol, že z tohto dôvodu bude potrebné doplniť dokazovanie a to najmä v nasledovných smeroch:

Bude potrebné dopytovať svedka - priateľa poškodenej B. J., či sa poškodená sebapoškodzovala už dlhšie, alebo to súvisí iba od žalovaného obdobia, a či sa k tomu vôbec vyjadrovala.

Bude potrebné dopytovať matku poškodenej A. H., či zistovala prečo jej dcéra je utiahnutá a správa sa inak ako v predchádzajúcom období, a mala sa vyjadriť aj k tomu, či je pravdou, že sa o znásilnení svojej dcéry dozvedela iba od jej priateľa a prečo neskúmala, čo sa vlastne v kritický deň stalo.

K záverom znaleckého posudku bude potrebné podrobne dopytovať znalkyňu MUDr. Danicu Caisovú, aby zaujala stanovisko k psychologickému hľadisku, keď je nesporné, že poškodená oznámenie podala až po štyroch rokoch a či znalkyňa mala vôbec vedomosť o tom, že poškodená sa sebapoškodzovala aj pred skutkom a či zistila u nej nejaké následky. Ak u poškodenej dochádzalo k sebapoškodzovaniu, či išlo u nej o dlhodobý problém, ktorý mohla mať už aj pred skutkom. Znalkyňa sa mala vyjadriť aj k tomu, na ktorom psychiatrickom pracovisku overovala svoje závery znaleckého posudku a ako dospela k bodovému ohodnoteniu a vyčíslenej sume.

Prvostupňový súd mal skúmať aj motív konania poškodenej z dôvodu, či sa poškodená nechcela vykresliť v lepšom svetle pred aktuálnym priateľom a či z tohto dôvodu nepodala trestné oznámenie až po takom dlhom období.

Na základe pokynov Krajského súdu v Košiciach súd na hlavnom pojednávaní konanom dňa 01.03.2023 dopyčul znalkyňu MUDr. Danicu Caisovú Škultétyovú, ktorá v celom rozsahu zotrvala na záveroch

pôvodného znaleckého posudku. Opäť poukázala na skutočnosť, že traja znalci zhodne vyslovili záver, že poškodená trpí posttraumatickou stresovou poruchou. Znova zdôraznila, že otázka, kedy žena oznámi znásilnenie je irelevantná, pretože oznámenie ženy, že bola znásilnená je časovo neobmedzené, pretože sú ženy, ktoré to oznámia hneď a sú ženy, ktoré to neoznámia nikdy. Prax ukázala, že percento falošných oznámení je minimálne. Veľká väčšina žien znásilnenie neoznámia vôbec a mnohokrát skutočnosť, že boli znásilnené sa prejaví často až vtedy, keď z rôznych dôvodov, najmä pre absenciu kvality sexuálneho života vyhľadajú odborníka - sexuológa, psychiatra alebo psychológa, s ktorými túto situáciu dlhodobo riešia. Ďalej znalkyňa poukázala na skutočnosť, že psychológ nenašiel vo výpovedi poškodenej nič také, čo by jej vierohodnosť tak špecifickú ako aj cielenú nejakým spôsobom znižovalo. Ku skutočnosti, ktorá sa objavila v správe MUDr. Karpinského, teda k zmienke o tom, že poškodená sa mala sebapoškodzovať ešte pred znásilnením, nie je možné sa objektívne vyjadriť pre nedostatok objektívnych údajov. Nie je teda zmienka o nejakej intervencii v súvislosti so sebapoškodzovaním a to sa objavilo až po nejakom čase v správaní poškodenej. Znalkyňa zdôraznila, že sebapoškodzovanie je veľmi častým sprievodným znakom spracovania traumy po znásilnení. Postihnuté ženy takto psychickú bolesť nahrádzajú bolesťou telesnou.

Pokiaľ ide o overovanie záverov znalca inými odborníkmi tak takýto postup nie je obligátnou povinnosťou znalca. Osoba znalca je človek, ktorý preukáže odbornú spôsobilosť atestáciami, praxou a znaleckými skúsenosťami. Znalkyňa MUDr. Caisová pôsobí od roku 1982 a domnieva sa, že je dostatočne skúsená na podanie znaleckého posudku. Pri charakteristike posttraumatickej stresovej poruchy poukázala na svoje predchádzajúce vyjadrenia. V konečnom dôsledku mala k dispozícii kompletne závery vyšetrenia psychiatria MUDr. Karpinského.

Pokiaľ ide o bodové ohodnotenia a vyčíslenie sumy nemajetkovej ujmy znalkyňa poukázala na to, že bodové ohodnotenia robí v rôznych závažných situáciách, ako aj rôznych psychických traumách. Vychádzala z platnej právnej úpravy a vychádzala v danom prípade z konkrétnej traumy, z veku obete, a tých psychických symptómov, ktoré mala možnosť vidieť, vyšetriť a takto výsledok hodnotila. Vyčíslená suma sa môže zdať vysoká, ale v danom prípade je potrebné prihliadnuť na vek poškodenej, na skutočnosť, že skutok sa stal oveľa skôr, ako to poškodená nahlásila, pričom poukázala na to, že psychicky zrelá žena, ktorá už má sexuálne skúsenosti spracováva a vyrovnáva sa s takouto traumou tiež ťažko, ale komplexnejšie. Rozptyl bodového ohodnotenia je v platnej právnej úprave široký. Na vyčíslenie konkrétnej sumy mala vplyv aj dlhodobosť psychiatrických symptómov, ktoré poškodenú nakoniec donútili uvedený skutok zverejniť. Následky znásilnení často bývajú devastujúce až do tej miery, že ženy sa s tým vyrovnávajú tak, že sa stanú vaginické, to znamená, že nie sú schopné pohlavného styku. Preto tieto následky treba brať vážne. Znalkyňa v tomto smere potvrdila, že popisovanie intímneho života poškodenej s terajším priateľom môžu predstavovať vyššie popísané následky psychickej traumy.

V závere znalkyňa dodala, že posttraumatická porucha je súbor symptómov a viaže sa vždy na nejakú konkrétnu udalosť. To, ako sa človek s traumou vysporadúva, závisí od mnohých premenných, od jeho osobnosti, intelektu, skúsenosti, ako napr. aj od vplyvu okolia.

V danom prípade u poškodenej v rozhodnom období existujú záznamy zo školy, kde sa zmenila a bola iná, čo si všimli aj učiteľky, ale po príčine nepátrali. Posttraumatická stresová porucha má síce jeden podnet, ale môže mať mnoho symptómov, ktoré sa vyhodnocujú.

Súd na hlavnom pojednávaní dopytal aj svedka B. J., terajšieho priateľa poškodenej. Potvrdil, že ich vzťah naďalej trvá, i keď nebývajú v spoločnej domácnosti. Svedok znova zopakoval, že o sebapoškodzovaní poškodenej sa dozvedel až vtedy, keď mu povedala, že čo sa stalo. Do toho momentu sa spolu schádzali asi sedem mesiacov. Kým mu o skutku nepovedala, nemali spolu pohlavný styk z dôvodu, že i keď on chcel, ona nesúhlasila. Po štyroch mesiacoch sa prvýkrát pokúsili o pohlavný styk, ale poškodená sa vôbec neuvolnila a zostalo to iba pri pokuse. Svedok si dovtedy nevšimol na poškodenej žiadne rany na rukách. Až potom, keď mu o skutku povedala, sa začala sebapoškodzovať, čo zdôvodnila tým, že je z toho v strese a keď si to urobí, tak je jej lepšie. Následne si už všimol na jej tele rany. Prežívaný stres odôvodňovala tým, čo sa stalo, že to bude každý vedieť, každý bude o tom hovoriť a že ju budú za to odsudzovať a ohovárať. Má problémy so spánkom, všetko sa jej vracia, pripomína a vtedy sa sebapoškodzuje. Svedkovi zdôvodnila, prečo sa o celej udalosti zmienila až tak pozde, čo zdôvodnila tým, že sa to bála niekomu povedať. Jemu prvému o tom, povedala, pretože by ju každý iný odsúdil, že to nie je pravda. Ani v súčasnej dobe nedošlo k zlepšeniu v ich sexuálnom živote

a problémy pretrvávajú naďalej. Svedok v závere poukázal na to, že podľa jeho názoru obžalovaný vyhľadáva naďalej prítomnosť poškodenej, pretože ho videla tak v Senci, ako aj v Malackách. Poškodená mu hneď zavolala a plakala, že je tam obžalovaný a že jej nedá pokoj.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.03.2023, ktoré po splnení zákonom stanovených podmienok na základe návrhu obžalovaného súd vykonal v neprítomnosti obžalovaného, súd dopyčul svedkyňu A. H.. Na okruhy otázok, ktoré vo svojom zrušujúcom uznesení uviedol Krajský súd v Košiciach vypovedala, že ona bližšie nezisťovala, prečo sa dcéra stala zrazu utiahnutou a správa sa inak ako predtým, pretože si myslela, že sa tak správa kvôli rozchodu s obžalovaným, ktorý bol jej prvým chlapcom. Stále sa mu vyhýbala a na otázku, prečo sa nerozprávajú, jej dcéra nič nepovedala. Potvrdila, že o znásilnení dcéry sa dozvedela iba od jej priateľa. K otázke prečo neskúmala čo sa vlastne v kritický deň stalo, odpovedala, že to skúmala, keď sa o tom dozvedela, a to tak, že išla na dvor za obžalovaným a opýtala sa ho, čo sa stalo pred dva a pol rokmi. On všetko poprel s tým, že dcéry sa ani nedotkol. Na udalosť sa pýtala aj dcéry, ale keďže stále plakala, nebolo jej nič rozumieť. Rozhovorila sa až potom, keď ju chcela konfrontovať s obžalovaným. Vtedy jej rozpovedala, čo sa stalo. Zdôvodňovala, že sa skôr bála povedať o tom komukoľvek, lebo obžalovaný sa jej mal vyhrážať, že ak to niekomu povie, urobí to znova. Obžalovaný k nim chodil naďalej preto, lebo svedkyňa nevedela o tom, čo sa stalo, inak by mu to nedovolila. Obžalovaného pozná od malička, rovnako ako aj jeho rodičov. Svedkyňa nemala poznatky ani o tom, že si dcéra rezala ruky. V súčasnej dobe poškodená berie lieky a jej stav sa zlepšuje dovtedy, kým nevidí obžalovaného.

Súd sa na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.03.2023 vyhodnotil dôkaznú situáciu s tým, že opäť uznal obžalovaného vinným podľa obžaloby a o treste a ďalších výrokoch rozhodol zhodne, ako to bolo rozsudkom zo dňa 21.07.2021. Na základe odvolania obžalovaného podaného prostredníctvom svojho obhajcu Krajský súd v Košiciach na verejnom zasadnutí konanom dňa 21.09.2023 zrušil napadnutý rozsudok a opäť vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V zrušujúcom rozhodnutí krajský súd poukázal na to, že znalecké posudky vykonané aj v tejto trestnej veci, sú iba jedným z viacerých dôkazov, ktoré boli vykonané počas celého trestného konania. Má zato, že vina obžalovaného A. B. počas rozsiahleho dokazovania nebola jednoznačne preukázaná, vôbec nebolo prihliadané na tvrdenia obžalovaného, na skutočnosť, že s poškodenou predtým mal viac pohlavných stykov. Neprihliadalo sa ani na skutočnosť, že poškodená trestnú činnosť oznámila až po uplynutí štyroch rokov a potom, keď mala nového priateľa a chcela sa u neho vykresliť v lepšom svetle. Jej nový priateľ je žiarlivý a ani jemu na začiatku vzťahu nepovedala o tom, že bola znásilnená. O znásilnení nepovedala „roky“ ani svojej matke.

Okresný súd sa ani po doplnení dokazovania po prvom zrušení krajským súdom vôbec nezaoberal motívom poškodenej, navyiac, keď obžalovaný A. B. tvrdí vo svojich výpovediach, že mali pekný vzťah, a preto nemal dôvod na znásilňovanie poškodenej. V konečnom dôsledku nie poškodená sa rozišla s obžalovaným, ale on s ňou. Ak by ju bol znásilnil, čo podľa jeho tvrdenia nie je vôbec pravda, zrejme by so vzťahu bola odišla poškodená a nie on. Presentovanie znásilnenia poškodenou je podľa obžalovaného nemožné. Poškodená nikdy nebola vyzvaná k tomu, aby sa vyjadrila ako sa dá realizovať znásilnenie spôsobom, akým ho ona uvádza. Nikdy sa poškodená nestážovala, ani nepopisovala nejaké zranenia. Mýlila sa aj v časovom období, kedy malo dôjsť k znásilneniu a samotným miestom skutku.

V závere krajský súd uvádza, že až po opätovnom vyhodnotení vykonaných dôkazov bude možné vo veci zákonným spôsobom rozhodnúť.

Podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Zo znenia uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/53/2023-533 zo dňa 21.09.2023 nepochybne vyplýva, že krajský súd sa bezvýhradne stotožnil s obhajobou obžalovaného a vytkol prvostupňovému súdu, že nesprávne vyhodnotil dôkazy, pretože sa dôsledne nezaoberal obsahom obhajoby obžalovaného. Konštatuje to napriek tomu, že podľa názoru prvostupňového súdu tento jasne a zrozumiteľne vo svojich rozsudkoch vyložil, z akého dôvodu neuveril obžalovanému, ktorý sa vo svojich výpovediach dostal do závažných skutkových rozporov (a nie poškodená), ktoré nevedel hodnoverným

spôsobom vysvetliť. Znalkyňa jasne vysvetlila, prečo a za akých okolností došlo k oznámeniu znásilnenia až po tak dlhej dobe s tým, že samotný skutok preukazujú pretrvávajúce problémy poškodenej v jej súčasnom intímnom živote. Miesto činu a spôsob jeho spáchania poškodená nikdy nerozporovala, ale skôr tak učinil obžalovaný a jeho svedkovia. Súd pri hodnotení dôkazov konštatoval, že nezistil motív, prečo by poškodená krivo obvinila obžalovaného a jeho pozornosti neušla skutočnosť, že v tom čase nemala súbežný priateľský vzťah.

Napriek uvedenému však prvostupňový súd je povinný pri ďalšom rozhodovaní akceptovať právny názor odvolacieho súdu, ktorý sa de facto stotožnil s obhajobou obžalovaného, keď konštatuje, že vina obžalovaného počas rozsiahleho dokazovania nebola jednoznačne preukázaná. V takomto prípade musí aj prvostupňový súd konštatovať, že v súlade s názorom odvolacieho súdu vznikli pri prejednaní trestnej veci obžalovaného pochybnosti, ktoré svedčia v prospech obžalovaného. Z tohto dôvodu je súd pri vyhodnotení dôkazov povinný postupovať v zmysle zákonného pravidla „in dubio pro reo“ – v pochybnostiach v prospech obvineného.

Prokurátorka pri novom prejednaní veci na hlavnom pojednávaní dňa 29.11.2023 navrhla doplniť dokazovanie opätovným výsluchom poškodenej, ktorý návrh však súd neakceptoval a odmietol ho. Súd konštatuje, že v osobe poškodenej ide o obzvlášť zraniteľnú osobu, ktorej opätovný výsluch na súde nebol doporučený odborníkmi, a navyše preukázateľne u nej pretrvávajú dôsledky zažitých udalostí.

Na základe vyššie citovaného stavu veci súd obžalovaného A. B. spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku v celom rozsahu oslobodil s konštatovaním, že tento skutok nie je trestným činom (podľa právneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov tak prvostupňovým súdom ako aj odvolacím súdom preukázateľne došlo k pohlavnému styku medzi obžalovaným a poškodenou, teda došlo ku skutku ako takému, avšak nie spôsobom ako to obžaloba kládla obžalovanému za vinu).

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Z uvedených dôvodov preto súd poškodenú zastúpenú zákonnou zástupkyňou a splnomocneným zástupcom I. A. J. s nárokom na náhradu spôsobenej škody odkázal na civilný proces.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Rožňava do 15 dní od oznámenia rozsudku, a to v 4 vyhotoveniach. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie. Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2)

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.